

Витяг з протоколу № 4
засідання Бюро з якості вищої освіти та освітньої діяльності
історичного факультету
від 28 березня 2024 р.

Присутні: голова БЗЯВО історичного факультету доц. О. М. Каковкіна, члени БЗЯВО: доц. В. І. Воронов, ст. викл. О. В. Сизенко, доц. О. О. Чепурко, голова Ради студентів історичного факультету студ. гр. П-22-1 Д. А. Кравець, студ. гр. П-20-1 М. К. Скрипченко, студ. гр. П-20-1 Д. В. Тімченко; запрошені члені засідання: голова бюро з академічної доброчесності історичного факультету доц. В. С. Лавренко; гаранті освітніх програм: зав. каф., доц. В. В. Безуглий, доц. О. В. Бойко, в. о. декана Д. В. Архірейський, зав. каф., доц. А. Г. Венгер, доц. В. В. Грушка, доц. О. В. Дяченко, доц. О. Ю. Коломоєць, доц. Г. О. Лисичарова, зав. каф., доц. О. М. Посунько, проф. Ю. А. Святець, доц. І. М. Суматохіна.

Відсутні: студ. гр. ІС-21-1 О. С. Кавуненко.

Секретар засідання: ст. викл. О. В. Сизенко.

Після з'ясування наявності кворуму (присутні 87 % членів БЗЯВО) оголошено та затверджено порядок денний у кількості трьох питань.

Результати голосування:

- «за» – 7 осіб;
- «проти» – немає;
- «утрималися» – немає.

Порядок денний:

1. Про роботу Бюро з академічної доброчесності за півріччя 2023–2024 н.р. (вересень 2023 – лютий 2024 р.). Доповідач – доц. В. С. Лавренко.
2. Про стан роботи із стейкхолдерами. Доповідачі – гаранті ОП першого, другого та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.
3. Затвердження результатів анкетування стейкхолдерів ОП історичного факультету. Доповідач – голова БЗЯВО факультету.

Хід засідання:

Слухали:

1. Про роботу Бюро з академічної доброчесності за півріччя 2023–2024 н.р. (вересень 2023 – лютий 2024 р.). Доповідач – доц. В. С. Лавренко

Виступили:

Доповідачка: голова бюро з академічної доброчесності історичного факультету доц. **В. С. Лавренко** ознайомила членів Бюро з діяльністю факультетського бюро з питань академічної доброчесності, до складу якого входять представники кафедр та студентства. Протягом минулого семестру було проведено п'ять зібрань, на яких основною темою було затвердження процедур

та результатів перевірки на антиплагіат курсових та кваліфікаційних робіт, а також організація інформаційних зустрічей із студентами та аспірантами стосовно питання академічної доброчесності у навчальному процесі та науковій діяльності. Зокрема було проведено зустріч із аспірантами факультету, присвячену проблемам, з якими вони зіштовхуються щодо дотримання академічної доброчесності, проблемам плагіату та самоплагіату. Щодо останнього, то було розглянуто актуальні положення про підготовку дисертації, де йшлося про умови використання у роботі власних опублікованих праць, досвід українських та зарубіжних колег у цьому плані.

Було розглянуто питання використання штучного інтелекту, його негативних та позитивних якостей. З негативних наслідків відзначено його використання здобувачами першого та другого рівнів освіти для підготовки різного роду письмових робіт, зокрема кваліфікаційних, що потребує, з одного боку, більш щільної роботи із студентами у роз'ясненні стандартів вищої освіти, які є поширеними у країнах ЄС, і які є необхідними для української освітньої системи, з іншого боку – у налагодженні ефективних засобів контролю і перевірки.

В обговоренні взяли участь:

Проф. Ю. А. Святець (гарант ОНП 032 Історія та археологія) відзначив, що необхідно керуватися нормативними документами, визначаючи можливість використання текстів у дисертаціях або статтях. Однак, головною ознакою плагіату, або самоплагіату, є використання чужого тексту без зазначення автора. Якщо у дисертації чітко вказано джерело тексту, це частково знімає звинувачення в плагіаті. Хоча уникнути повторення тексту дуже важко, особливо при його переформулюванні, автоматизовані системи перевірки на плагіат допомагають виявити такі випадки. Штучний інтелект, такий як ChatGPT, призначений для урізноманітнення текстів, а не для виявлення плагіату. Він може бути корисним для науковців, допомагаючи опрацювати великі обсяги тексту і отримати екстракт концепцій або ідей. Проте він не призначений для виявлення плагіату через свою природу генерації різноманітних варіантів тексту на одну тему.

Доц. О. О. Чепурко, відзначив, що необхідно дотримуватися чітких критеріїв щодо оцінки оригінальності різних видів наукових робіт, таких як курсові, кваліфікаційні та дисертаційні роботи, забезпечити здобувачів необхідними методичними матеріалами. Запропонував включити до плану роботи бюро з академічної доброчесності також регулярну перевірку та актуалізацію методичних матеріалів з метою підвищення їх якості та актуальності.

Доц. О. М. Каковкіна запропонувала створити окрему вкладку на сторінці історичного факультету, присвячену роботі Бюро з академічної доброчесності, що дозволить забезпечити більш ефективний доступ до інформації для всіх стейкхолдерів освітніх програм, підвищить рівень прозорості та доступності інформації про діяльність факультету.

Пропозиції: 1) прийняти до відома інформацію про діяльність Бюро з академічної доброчесності історичного факультету за півріччя 2023-2024 н. р. (вересень 2023 – лютий 2024 р.); 2) рекомендувати активніше оприлюднювати результати діяльності Бюро з академічної доброчесності на сторінці факультету

та надавати актуальну інформацію здобувачам і викладачам, зокрема стосовно можливостей використання штучного інтелекту.

Результати голосування:

«за» – 7 осіб;

«проти» – немає;

«утрималися» – немає

Ухвалили: прийняти пропозиції.

Слухали:

2. Про стан роботи із стейкхолдерами. Доповідачі – гаранті ОП першого, другого та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Виступили:

Доповідач: гарант ОП за третім (освітньо-науковим рівнем) проф. **Ю. А. Святець** відзначив, що факультет активно проводить роботу зі зацікавленими сторонами, формалізовану у вигляді відгуків та рецензій. Минулого року, готуючись до акредитації, ми отримали рецензії та відгуки від різних представників освітніх установ, викладачів, а також випускників. Цього року ми поповнимо базу відгуків та анкет. Наразі їх готують завідувачка кафедри проф. О. А. Бачинська, в. о. директора Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д. І. Яворницького О. В. Старік. Ці документи містять аналіз нашої освітньо-наукової програми та рекомендації щодо її подальшого розвитку. Наші партнери з музейних установ звернули увагу на деякі аспекти нашої освітньо-наукової програми. Зокрема, вони відзначили необхідність розширення компетенцій в області обробки артефактів та проведення експозиційних заходів.

Деякі отримані рекомендації стосуються включення додаткових дисциплін у програму. Наприклад, запропонували вивчення стратегій наукових досліджень та організації науки й освіти в іноземних країнах. Проте ОНП має обмеження у відведених ресурсах, і не можливо включити всі рекомендації. Тому потрібно уважно обирати ті, які найбільш відповідають цілям і можливостям їх реалізації. Наприклад, є блок загальної підготовки, що стосується всіх аспірантів, та блок професійної підготовки, який є дуже обмеженим за кількістю дисциплін. У зв'язку із цим збалансувати заявлені компетентності з освітньою складовою ОНП доволі непросто.

Хочу зупинитися на одному важливому аспекті нашої роботи – визначенні компетенцій в рамках освітньо-наукової програми. Деякі рекомендації стосуються розширення спектру компетенцій, але ми повинні врахувати реальні можливості та обмеження нашої програми. Наприклад, формування компетенцій у сферах, споріднених історичній, може вимагати ревізії програмних результатів та додаткових ресурсів. Пропонується, наприклад, розглянути можливість включення додаткових компетенцій у сфері музейної роботи та екскурсійних послуг.

У програмі можуть бути вказані певні напрями, але в реальності ці напрями можуть бути вкрай вузькими або недостатньо відображати сучасні реалії ринку праці. Така неузгодженість потребує уважного аналізу та вирішення. Однак, наразі ми спостерігаємо позитивну динаміку у взаємодії зі стейкхолдерами та здобувачами освіти. Зауважень чи пропозицій з їх боку майже не має, що свідчить про задоволення їхніх потреб та очікувань. Загалом, ми продовжуємо активно працювати над удосконаленням нашої освітньо-наукової програми, звертаючи увагу на вимоги ринку праці та потреби наших здобувачів. У самоаналізі ОНП у межах підготовки до акредитації програми, було відзначено

У підсумку гарант відзначив, що робота із стейкхолдерами є ефективною.

Питання: доц. **О. М. Каковкіна** поставила питання стосовно внесення змін до наукової складової ОНП відповідно до змін у Положенні про підготовку докторів філософії, які набули чинності з 1 січня 2024 р., про завершення 4-річного навчання в аспірантурі захистом дисертації.

Відповідь: проф. **Ю. А. Святець** відповів, що необхідна доповідна для Ради з я кості вищої освіти ДНУ була підготовлена, а внесення змін до ОНП планується провести централізовано на одному із засідань ради.

Доповідачі – гаранті ОП за спеціальністю 032 Історія та археологія:

1) гарант освітньої програми за першим (магістерським) рівнем вищої освіти «Історія та археологія» доц. кафедри східноєвропейської історії **О. В. Дяченко** відзначила, що опрацювання анкет випускників і роботодавців триває, тому на цьому етапі є прохання затвердити результати анкетування.

2) гарант освітньої програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти «Історія та археологія» в. о. декана історичного факультету, проф. кафедри всесвітньої історії **Д. В. Архірейський** зазначив, що підтримується постійний зв'язок із різними групами стейкхолдерів: роботодавцями, представниками закладів вищої освіти, випускниками. Зокрема стейкхолдерами залучені до викладання окремих дисциплін ОП, це – канд. іст. наук., співробітниця Дніпропетровського історичного музею ім. Д. І. Яворницького **К. Грищенко** і канд. іст. наук, проф. кафедри всесвітньої історії і міжнародних відносин Запорізького національного університету **О. Р. Давлетов**, який є випускником історичного факультету, аспірантури ДНУ. Вони надали відгуки на ОП та практичні рекомендації, які обговорюються розробниками ОП. Із стейкхолдерів анкетовано заступника з наукової роботи музею історії Дніпра **С. Чирука** та інших випускників, які працюють у музеї, яких налічується сьогодні 7 осіб. Анкетовано понад 10 випускників ОП за останні 3 роки, які у цілому надали схвальні відгуки стосовно якості отриманих знань та практичних навичок, побажань про розширення чи доповнення освітньої частини не було.

3) гарант освітньої програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти «Історична україністика та прикладна історія» зав. кафедри історії України **О. М. Посунко** відзначила, що ОП ще не мала випускників, але робота з стейкхолдерами – роботодавцями та НПП із ЗВО, була налагоджена на етапі розробки ОП та її реалізації протягом трьох років.

Оскільки програма орієнтована на прикладну/публічну історію, то студенти вже з першого набору 2021 р. активно залучалися до ознайомлення з роботою органів місцевої влади у питаннях, пов'язаних з історичними знаннями. Так, були присутні і частково брали участь у обговоренні (жовтень 2021 р.)

міського проєкту реконструкції Севастопольського парку. Взяли участь у проєкті Дніпропетровської обласної ради «Діти дітям про революцію Гідності» (листопад 2021 р.). двоє студентів ОП «Історична україністика та прикладна історія» (Бичихіна А. та Габор К.) за цей час отримували іменні стипендії міського голови м. Дніпра активній молоді імені О. Поля, яка надається за відмінне навчання і активну участь у міському житті. Відповідно, студенти ще не прийшли на робочі місця як молоді фахівці, але вже є уявлення про якість їх підготовки. Тож, цього навчального року ми отримали відгук на ОП від в. о. директора департаменту молодіжної політики та національно-патріотичного виховання Дніпровської міської ради С. Луденського.

4) гарант освітньої програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти «Європейські студії та американістика» завідувач кафедри всесвітньої історії А. Г. Венгер зауважив, що ОП тільки запроваджується, вона внесена до відкритих ОП для набору на 2024 – 2025 н.р. Робота із стейкхолдерами велася на етапі підготовки ОП, зокрема отримані рекомендації від директорки Музею «Пам'ять єврейського народу і Голокост в Україні» І. Радченко, заступника директора з наукової роботи музею історії Дніпра С. Чирука.

Доповідачі – гаранті ОП за спеціальністю 014.03 Середня освіта (Історія):

1) гарант освітньої програми за другим (магістерським) рівнем вищої освіти 014. 03 Середня освіта (Історія) доц. кафедри східноєвропейської історії О. В. Бойко зазначив, що спілкування із різними групами стейкхолдерів є постійним і надав детальний аналіз анкетування випускників за ОП «Середня освіта (Історія)» другого (магістерського) рівня.

Респондентів – 6 осіб, з них випускників 2022 р. – 2, 2023 р. – 1, 2024 р. – 3

За критеріями оцінювання:

1. Я задоволений(а) в цілому навчанням в ДНУ – 4,8 б. (середній бал)
2. Кваліфікація професорсько-викладацького складу відповідає тим дисциплінам, які вони викладають – 5 б.
3. Знання, отримані в ДНУ, стали мені в нагоді в подальшій професійній діяльності – 4,3 б.
4. Я задоволений наданою мені практичною підготовкою – 4,2 б.
5. Я рекомендуватиму іншим навчатися в ДНУ за спеціальністю, де я навчався – 4,5 б.
6. Як ви оцінюєте знання, отримані в ДНУ?
Грунтовні – 4 осіб, достатні – 2 особи.
7. Як ви оцінюєте рівень складності спеціальності/ОП, за якою навчалися?
Оптимальний – 6 осіб.
8. Як ви оцінюєте співвідношення теоретичних знань і практичних навичок?
Теоретичні знання забезпечуються практичними навичками – 3,
отримано більше теоретичних знань, ніж практичних навичок – 3.
9. Чи достатньо було виділено часу для вивчення навчальних дисциплін?
Відведена кількість часу відповідає обсягу матеріалу – 5 осіб,
Матеріалу дуже багато, потрібно більше часу – 1 особа.
10. Чи складно вам було працевлаштуватись за спеціальністю?
Не складно, працюю за спеціальністю – 3,
Були проблеми з працевлаштуванням – 1,

Складно, не працюю за спеціальністю – 2.

Пояснення щодо п.10. На сьогодні 4 респондентів працюють за спеціальністю, 2 – ні. Серед останніх одна особа не працює через нове місце проживання в селі, де поки немає вільного місця в ЗЗСО, але планує працевлаштуватися за спеціальністю. Інша особа одразу після випуску не знайшла роботу за спеціальністю і працює в молодшій школі, але минулого року гарант особисто пропонував їй роботу за спеціальністю (було 2 варіанти, хоча спочатку не на повну ставку), але випускниця відмовилася.

Чого вас, на вашу думку, не навчили для роботи за фахом на сучасному ринку праці?

Відповіді респондентів:

- Працювати зі шкільною документацією, календарному плануванню, звітності про виконання програми.
- Спілкуванню з проблемними учнями і батьками.
- Практичних умінь в умовах дистанційного навчання.
- Створювати резюме.

Пояснення і аналіз відповідей.

В ОП є освітні компоненти, де здобувачів знайомлять з документацією ЗЗСО, але позаяк документація постійно змінюється, зокрема, форми звітності, ведення журналів (електронних, причому на різних платформах в різних ЗЗСО) й ін., подібні навички в ОП передбачено формувати у процесі практичної підготовки (пед. практики). Вочевидь окремі випускники не оволоділи навичками через дистанційну форму навчання, коли їхня присутність безпосередньо в школі була мінімізована. Водночас невміння ведення документації – це не критично, позаяк не відноситься до ґрунтовних теоретичних знань чи практичних умінь і навчитися цьому можна швидко уже в процесі роботи.

Щодо недостатніх практичних умінь в умовах дистанційного навчання, то з огляду на подібний формат навчання в ДНУ (з 2020 р.), а також пройдену педагогічну практику, вважаємо наразі такі уміння повинні бути сформованими у випускника ОП (ОК забезпечують вміння комунікувати, планувати і проводити уроки, використовувати різні методи, технічні засоби для візуального супроводу, зокрема презентацій, оцінювання (складання завдань, розробка навчальних ігор), тощо).

Які дисципліни, на вашу думку, необхідно ввести до освітнього процесу?

Відповіді респондентів:

- Вдосконалити навчальні програми з «Технології дистанційного навчання» та «Цифрова історія в школі».
- Побільше психології в ОП.

Пояснення й аналіз відповідей.

З 2022 р. ОК «Технології дистанційного навчання» замінено на «Історичне краєзнавство в школі», а щодо ОК «Цифрова історія в школі», то немає конкретики у відповіді стосовно того, що саме респондент пропонує покращити/вдосконалити.

Які дисципліни, на вашу думку, необхідно вивести до освітнього процесу?

Відповіді респондентів:

- «Історіософія історії України».

- «Філософія».

Пояснення й аналіз відповідей.

ОК «Історіософія історії України» за підсумками відгуків здобувачів у ОП з 2022 р. було замінено на ОК «Актуальні проблеми історії України». Щодо ОК «Філософія», то дана дисципліна викладається на першому освітньому рівні, тому немає жодного стосунку до даної ОП.

Які додаткові знання має забезпечувати спеціальність / ОП?

Відповіді респондентів:

- Знання іноземної мови.
- Знання в ІТ сфері.
- Дитяча психологія.
- Опрацювання різних педагогічних ситуацій та методик.
- Більше методів викладання.
- Як створювати стимулююче середовище, зацікавити учнів.
- Як працювати з різними групами учнів.
- Впровадження сучасних технологій в навчальний процес (відеоуроки, інтерактивна дошка).
- Методики оцінювання.

Пояснення й аналіз відповідей.

Більшості зауважень і побажань варто приділити увагу при доопрацюванні програм ОК (методи викладання, оцінювання, мотиваційні прийоми, опрацювання педагогічних ситуацій).

Щодо іноземної мови, то навчання на магістерському рівні передбачає лише поглиблення знань, володіння професійною лексикою у спілкуванні та вмінням перекладати фахові тексти, а не вивчення так би мовити «з нуля». Шкільний курс з іноземної мови на сьогодні має забезпечити знання на рівні щонайменше В1. Також іноземна мова вивчається на бакалаврському рівні. Для покращення знань з іноземної мови, як і знань в ІТ сфері, здобувачі можуть скористатися дисциплінами вибіркової частини.

2) гарант освітньої програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 014. 03 Середня освіта (Історія) доц. кафедри східноєвропейської історії **О. Ю. Коломоєць** відзначила, що процес анкетування є постійним і враховується для удосконалення ОП, робота із стейкхолдерами є також регулярною, не формальною. Мова йде у першу чергу про спілкування із випускниками, які працюють у школах, закладах, де надається середня освіта, відбувається постійний обмін думками із колишніми випускниками стосовно актуальності ОП. Зауважила, що результати поточного анкетування дещо знеціняються, оскільки планується ухвалення нової редакції ОП у зв'язку із змінами не тільки у назві («Середня освіта (Історія)» на «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»), а й у переліку компетентностей, дисциплін тощо. Для погодження усіх складових нової редакції планується залучити стейкхолдерів.

Доповідач: гарант освітньої програми за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 106 Географія доц. кафедри географії **І. М. Суматохіна** відзначила, що у ОП акредитація закінчується 31.01.2025 р. Тому розробники і кафедра обговорюють питання, залишати цю ОП, чи відкривати

нову, більш сучасну, а зі стейкхолдерами робота ведеться винятково у формі бесід.

Доповідач: гарант освітньої програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 106 Географія, ОП «Географія рекреації і туризму» зав. кафедри географії, доц. **В. В. Безуглий** відзначив, що ОП щойно пройшла акредитацію, тому усі питання роботи із стейкхолдерами є актуальними, були представлені у відповідних акредитаційних матеріалах. Більш доцільним вважав озвучити надані зауваження і рекомендації, отримані у процесі акредитації.

Зокрема, відзначив, що як завідувач може надати узагальнення стосовно того, як у цілому відбувалася робота із стейкхолдерами по всім ОП, які забезпечуються ресурсом кафедри географії. Основні моменти, які пов'язані із цією роботою: залучення стейкхолдерів до навчального процесу та до проведення заходів позанавчальних. Проведена акредитація виявила деякі прогалини у цій роботі, що стало предметом обговорення на кафедрі.

Зокрема, зауваження акредитаційної комісії стосувалися: 1) відсутності спільних публікацій стейкхолдерів з викладачами і студентами, проведення спільних наукових досліджень, що у цілому складно реалізувати у спеціальності географія; 2) необхідність запровадити практику рецензування кваліфікаційних робіт стейкхолдерами, що уже буде зроблено найближчим часом; 3) немає бінарної роботи, тобто залучення фахівців з професійної спільноти або організацій для викладання курсів, читання лекцій, особливо важливим є залучення іноземних іншомовних (англомовних) фахівців для викладання актуальних тем з спеціальності; 4) висвітлення роботи із стейкхолдерами на сторінках факультету та університету. Питання про співпрацю із стейкхолдерами у процесі акредитації посідало важливе місце.

Тобто висновки зроблені, але залишаються проблеми пошуку, залучення стейкхолдерів до наукової роботи, де важливим є обопільне зацікавлення, мотивація у реалізації проєктів.

Доповідач: гарант освітньої програми за першим (бакалаврським) рівнем освіти вищої освіти спеціальності 014. 07 «Середня освіта (Географія)» доц. **Г. О. Лисичарова** надала розгорнутий аналіз роботи із стейкхолдерами. Основну її частину було присвячено анкетуванню.

За 2023/24 навчальний рік проведено анкетування стейкхолдерів – керівників закладів загальної середньої освіти, до яких за останні 5 років були працевлаштовані здобувачі першого (бакалаврського) рівня освіти:

1. Директорки Слобожанського ліцею Слобожанської селищної ради Дніпровського району Дніпропетровської області Невеселої Л. А.

2. Директорки Дніпровського ліцею №70 Дніпровської міської ради Карначової І. В.

3. Директорки Дніпровського ліцею №28 Дніпровської міської ради – Ломако Н. М.

4. Заступниці директора з навчально-виховної роботи Комунального закладу освіти «НВК №66» Гімназія-початкова школа-дошкільний навчальний заклад» Дніпровської міської ради Кузік О. С.

Щодо рекомендацій, про які йшлося в Анкеті рекомендовано:

- Чи потрібне було додаткове навчання

фахівців? Яке саме?

Суміжні галузі необхідні для школи: Географ+інформатик; Географ+фізик.

- Які додаткові знання (вміння) має забезпечувати спеціальність (освітня програма)? 1) Високий рівень володіння комп'ютерною технікою, вміння знімати відеоролики, ведення соцмереж; 2) Необхідно більше практики саме у роботі з учнями. Це єдине, чого не вистає у молодим спеціалістам.

- Які навчальні дисципліни необхідно ввести до навчального плану спеціальності (освітньої програми)? Тайм-менеджмент.

За 2023/24 навчальний рік проведено анкетування випускників останніх 5 років, що закінчили навчання на були першому (бакалаврському) рівні освіти.

Отримані анкети містять наступні рекомендації:

Чого Вас, на Вашу думку, не навчили, а це потрібно для роботи за фахом на сучасному ринку праці? 1) Не має практики офлайн, все онлайн, все дистанційно. Все-таки навчалась на географії, а прилади всі бачила лише на картинках. Нікуди ні разу не виїжджали, на місцевостях нічого не досліджували, лише самі, на своїй місцевості за допомогою підручних матеріалів; 2) Використанню різних технологій, таких як інтерактивна дошка, наприклад; 3) «Основи діловодства».

Які дисципліни, на Вашу думку, необхідно ввести до освітнього процесу? 1) «Самоменеджмент», 2) «Основи гейміфікації освітнього процесу»; 3) Дисципліну, де описують вікові особливості учнів; 4) Можливо заняття з дикцією, щось пов'язане з творчістю та ігровими прийомами.

Які дисципліни, на Вашу думку, необхідно вивести з освітнього процесу? 1) «Корекційна психопедагогіка»; 2) Хімію, вищу математику; 3) Філософію.

Які додаткові знання (вміння) має забезпечувати спеціальність (освітня програма)? 1) Більше практики саме виробничої, присутність на відкритих уроках, на олімпіадах, більше різних майстер-класів, вебінарів тощо; 2) Вміння як подати себе як спеціаліста, знання як шукати роботу за спеціальністю, що потрібно знати для цього, як соціалізуватись в колективі вчителів; 3) Вміння організовувати квести, екскурсії для школярів, польові дослідження.

Доц. О. М. Каковкіна підвела підсумки представлених гарантими ОП результатів роботи із стейкхолдерами, відзначила необхідність системної роботи у цьому плані, налагодження більш активного висвітлення цієї роботи на сторінках кафедр і факультету, інформування здобувачів про значення цієї роботи, яка дозволяє визначати ефективність освітніх програм, їх відповідність сучасним запитам на ринку праці.

Пропозиції: 1) прийняти до відома надану гарантими ОП інформацію; 2) вважати стан роботи із стейкхолдерами на факультеті задовільним; 3) враховувати при подальшій роботі надані рекомендації, зауваження під час акредитації освітніх програм, зокрема стосовно залучення стейкхолдерів до навчального процесу, наукової роботи та отримання бінарної освіти; 4) зусиллями БЗЯВО факультету та гарантів ОП, кафедр організувати висвітлення

роботи із стейкхолдерами на відповідних електронних ресурсах, зокрема оприлюднювати результати анкетування, відгуки та рецензії.

Результати голосування:

«за» – 7 осіб;

«проти» – немає;

«утрималися» – немає

Ухвалили: прийняти усі висловлені пропозиції та розглянути здійснені у роботі із стейкхолдерами кроки на черговому засіданні БЗЯВО наприкінці поточного навчального року.

3. Затвердження результатів анкетування стейкхолдерів ОП історичного факультету. Доповідач – голова БЗЯВО факультету.

Доц. О. М. Каковкіна висунула **пропозицію:** затвердити оголошені результати анкетування, проведеного гарантами ОП історичного факультету.

Результати голосування:

«за» – 7 осіб;

«проти» – немає;

«утрималися» – немає

Ухвалили: затвердити результати анкетування здобувачів за усіма рівнями.

Голова Бюро з якості вищої освіти
та освітньої діяльності ІФ, доц.

Ольга КАКОВКІНА

Секретар Бюро з якості вищої освіти
та освітньої діяльності ІФ,
ст. викладач

Олег СИЗЕНКО